

HÀI HOÀ HOÁ PHÁP LUẬT HÌNH SỰ TẠI LIÊN MINH CHÂU ÂU VÀ MỘT SỐ ĐỀ XUẤT ĐỐI VỚI ASEAN

PHẠM HỒNG HẠNH *

Tóm tắt: Trong số các ngành luật thuộc hệ thống pháp luật quốc gia, luật hình sự thể hiện rất rõ sự khác biệt giữa các quốc gia do sự khác biệt bởi các yếu tố chính trị, đạo đức, tôn giáo hay xã hội. Sự khác biệt này trong một số trường hợp có thể trở thành rào cản cho hoạt động đấu tranh phòng chống tội phạm của quốc gia, đặc biệt khi người phạm tội bỏ trốn ra nước ngoài. Hài hoà hoá pháp luật hình sự sẽ góp phần khắc phục được tình trạng này. Bài viết phân tích các quy định và thực tiễn của Liên minh châu Âu về hài hoà hoá pháp luật hình sự, từ đó đưa ra một số đề xuất cho ASEAN trong quá trình thực hiện hoạt động này nhằm tăng cường hiệu quả cho hoạt động phòng chống tội phạm xuyên quốc gia của ASEAN.

Từ khoá: Hài hoà hoá; hình sự hoá; hình phạt; Liên minh châu Âu; ASEAN

Nhận bài: 06/6/2024

Hoàn thành biên tập: 30/8/2024

Duyệt đăng: 30/8/2024

HARMONISATION OF CRIMINAL LAW IN THE EUROPEAN UNION AND SOME SUGGESTIONS FOR ASEAN

Abstract: In national legal systems, there's a clear distinction among the countries' criminal law due to the differences in their political, ethical, religious or social aspects. In some cases, these discrepancies can hinder countries in combating crimes, especially when the offender(s) flee(s) abroad. Harmonisation of criminal laws would minimise the above consequences. This article will analyse the regulations and practices of the European Union on harmonising criminal laws and suggest some recommendations for ASEAN regarding this process to enhance the efficiency of their transnational crime prevention activities.

Keywords: Harmonisation; criminalisation; punishment; EU; ASEAN

Received: 6 June 2024; Editing completed: 30 August 2024; Accepted for publication: 30 August 2024

1. Khái niệm hài hoà hoá pháp luật hình sự

Là một trong những yếu tố của thượng tầng chính trị-pháp lí, pháp luật do nhà nước ban hành phản ánh đường lối, quan điểm chính trị của nhà nước trong việc điều chỉnh các quan hệ xã hội nhằm phục vụ cho lợi ích của quốc gia, đồng thời cũng chịu ảnh hưởng bởi các yếu tố khác như kinh tế, đạo đức,

chính trị, văn hoá xã hội¹. Điều này lí giải vì sao pháp luật của các quốc gia khác nhau sẽ có nội dung khác nhau mặc dù điều chỉnh cùng một vấn đề.

Trong số các ngành luật thuộc hệ thống pháp luật quốc gia, luật hình sự là một trong những ngành luật thể hiện rất rõ “dấu ấn” của quốc gia. Sự khác nhau trong pháp luật hình sự giữa các nước thường tập trung vào ba vấn đề:

* Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội
E-mail: phamhonghanh@hlu.edu.vn

¹ Trường Đại học Luật Hà Nội (2020), *Giáo trình Lí luận chung về nhà nước và pháp luật*, tr. 107, 108.